

Examenul de bacalaureat 2025

Proba E - c)

Proba scrisă la Istorie

Varianta 9

- Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

30 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Faza războaielor ofensive ale lui Iancu (de Hunedoara) a încetat, mai ales după ce, la 1453, simbolul lumii creștine răsăritene - Constantinopolul - a căzut în mâinile turcilor. La scurtă vreme, în 1456, sultanul Imperiului Otoman, Mehmed II s-a îndreptat spre (...) cucerirea Belgradului, cheia Ungariei și a Europei Centrale. Iancu (de Hunedoara) a întărit linia Dunării. (...) Atacul general, dezlănțuit de Iancu (de Hunedoara) asupra taberei turcești la 22 iulie 1456, a condus la o victorie zdrobitoare a creștinilor în lupta de la Belgrad. Turcii s-au retras în derută, iar sultanul a fost rănit. Vestea victoriei a străbătut întreaga Europă (...). Dar pericolul otoman nu a trecut. (...) Ocuparea Bosniei în 1463, a cetăților moldovene Chilia și Cetatea Albă în 1484, campaniile din (...) 1475, 1476 din Moldova, 1479 din Transilvania sunt doar momente mai importante ale ofensivei otomane. Transilvania a fost mai ferită, datorită protecției oferite de celelalte două țări române, dar partea sa de sud și Banatul au fost frecvent atacate (...).”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*)

B. „În legătură cu măsurile de apărare a Belgradului luate de Iancu (de Hunedoara) trebuie pusă și întorsătura pe care au luat-o relațiile cu Țara Românească, în primăvara anului 1456. (...) Domnul Țării Românești, Vladislav al II-lea, a intrat în legături prea strânse cu turcii (...) și din această cauză Iancu (de Hunedoara) i-a confiscat posesiunile din Transilvania. (...) Unor detașamente turcești li s-a îngăduit să treacă prin Țara Românească spre a pătrunde în Transilvania.

În toamna anului 1455, (...) Iancu (de Hunedoara) s-a străduit să ajungă la o împăcare fiindcă a sperat, probabil, să obțină ajutorul lui Vladislav al II-lea împotriva Imperiului Otoman. Încercările sale au rămas fără urmări durabile, astfel că Iancu de Hunedoara a avut de înfruntat o răscoală a românilor fâgărășeni, pe care a sprijinit-o, după toate probabilitățile, domnul Țării Românești. În fața acestei stări de lucruri, Iancu (de Hunedoara) l-a ajutat pe Vlad Țepeș, să pătrundă în Țara Românească (...) și să devină domn. Iancu (de Hunedoara) s-a asigurat împotriva unui atac turcesc prin Țara Românească și și-a putut concentra forțele pentru lupta de la Belgrad.”

(Camil Mureșan, *Iancu de Hunedoara*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți un domn al Țării Românești precizat în sursa B. 2 puncte
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la acțiunile otomanilor în perioada 1463-1484. 2 puncte
3. Menționați conducătorul militar și lupta la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. 6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei conform căreia victoria creștinilor a determinat retragerea turcilor. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două acțiuni diplomatice la care au participat românii în secolele XIV-XV. 6 puncte
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare desfășurate de reprezentanți ai spațiului românesc în secolul al XVI-lea. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

30 puncte

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Constituția din 1866 s-a bazat pe nevoile societății românești exprimate și în programul de la 1848, în Convenția de la Paris (1858) și în Statutul lui Cuza (1864), având ca model constituția belgiană. S-au proclamat unele principii de bază (...), anume <<libertățile și drepturile fundamentale ale cetățeanului>>, <<suveranitatea națională>>, <<separarea puterilor în stat>>, responsabilitatea miniștrilor, sistemul parlamentar bicameral (cu două adunări), monarhia constituțională și ereditară (conducerea țării de către un principe, prin moștenirea tronului și cu respectarea constituției), responsabilitatea monarhului etc. Numele oficial al țării, consemnat în actul fundamental, a fost România. Suveranul a avut mari atribuții în materie executivă (conducerea țării), dar și legislativă (alcătuirea legilor). Puterea legislativă a avut-o totuși Parlamentul, format din Senat și Camera Deputaților. Camera a avut drept de a se conduce singură, de interpelare (deputații i-au putut trage la răspundere pe membrii guvernului) și de anchetă (de a cere cercetări chiar și pentru faptele miniștrilor). Între drepturi și libertăți s-au regăsit: inviolabilitatea proprietății private (neatingerea de bunurile cuiva), libertatea nestingherită a presei, fără cenzură (...). În paralel, (...) s-au creat noi întreprinderi și ramuri industriale. (...) Alexandru Ioan Cuza a desființat taxele vamale la export, iar principele Carol I a încheiat în 1875 și 1876 convenții comerciale cu Austro-Ungaria și, respectiv, cu Rusia, înfruntând astfel Turcia (...). În 1867, s-a instituit sistemul monetar național și s-au bătut monedele României, lei (...), iar în 1880 a luat naștere Banca Națională a României. (...) Progresele economice rapide au fost însă împiedicate de suzeranitatea formală a Imperiului Otoman.”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria României moderne*)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți statul sub suzeranitatea căruia s-a aflat România, precizat în sursa dată. 2 puncte
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. 2 puncte
3. Menționați, pe baza sursei date, un conducător al statului român și o acțiune desfășurată de acesta în domeniul comercial. 6 puncte
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la sistemul financiar din perioada 1867-1880. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la Constituția din 1866, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia România s-a implicat în „criza orientală”, în perioada 1877-1878. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

30 puncte

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția României în perioada 1947-1985, având în vedere:

- precizarea unui fapt istoric desfășurat în România, în perioada 1947-1948, și menționarea a două aspecte cu privire la acesta;
- menționarea a două aspecte referitoare la politica externă a României, în perioada 1949-1960;
- prezentarea unei practici politice utilizate în România, între anii 1961-1975;
- formularea unui punct de vedere referitor la politica externă promovată de România în perioada 1965-1985, în cadrul „Războiului Rece”, și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.